

ხელოვნური ინტელექტის გამოყენება სამეწარმეო გადაწყვეტილებების
მიღების პროცესში და ხელმძღვანელი ორგანოს ფიდუციური
ვალდებულებები

ნინო ვადაჭკორია

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამართლის
სკოლის, კერძო (ბიზნეს) სამართლის პროგრამაზე სამართლის მაგისტრის აკადემიური
ხარისხის მინიჭების მოთხოვნის შესაბამისად.*

კერძო (ბიზნეს) სამართალი

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ზურაბ გველესიანი, სამართლის დოქტორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2026

განაცხადი

როგორც წარდგენილი სამგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ნინო ვადაჭკორია

19/06/2026

აბსტრაქტი

წინამდებარე სამაგისტრო ნაშრომი ეძღვნება ხელოვნური ინტელექტის გამოყენების სამართლებრივი გავლენის კვლევას სამეწარმეო გადაწყვეტილებების მიღების პროცესსა და ხელმძღვანელი ორგანოს ფიდუციურ ვალდებულებებზე. ხელოვნური ინტელექტის ინტეგრაციამ კორპორაციულ მართვაში მნიშვნელოვნად შეცვალა მმართველობითი პროცესების განხორციელების ფორმა. თანამედროვე კომპანიები აქტიურად იყენებენ ხელოვნურ ინტელექტს მონაცემთა ანალიზის, რისკების შეფასების, პროგნოზირებისა და მმართველობითი გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში. აღნიშნული ცვლილებები წარმოშობს ახალ სამართლებრივ გამოწვევებს, რომლებიც უკავშირდება ხელმძღვანელი ორგანოს პასუხისმგებლობის ფარგლებს, ინფორმირებული გადაწყვეტილების მიღების სტანდარტს, ალგორითმების გამჭვირვალობასა და ადამიანის ზედამხედველობის მნიშვნელობას.

ნაშრომის მიზანია დადგინდეს, როგორ ზემოქმედებს ხელოვნური ინტელექტის გამოყენება ხელმძღვანელი ორგანოს ფიდუციურ ვალდებულებებზე და რამდენად პასუხობს არსებული სამართლებრივი ჩარჩოები ტექნოლოგიური განვითარების შედეგად წარმოშობილ გამოწვევებს. კვლევა ეფუძნება ისტორიულ, დედუქციურ-ინდუქციურ, ნორმატიულ, დოქტრინალურ და შედარებით-სამართლებრივ მეთოდებს. ნაშრომში გაანალიზებულია კორპორაციული მართვის ძირითადი პრინციპები, დირექტორთა გულმოდგინებისა და ერთგულების მოვალეობა, სამეწარმეო განსჯის წესი და ალგორითმული გადაწყვეტილებების მიღებასთან დაკავშირებული რისკები. კვლევის შედეგად გამოიკვეთება ხელოვნური ინტელექტის გამოყენებით მიღებული კორპორაციული გადაწყვეტილებების სამართლებრივი შეფასების ძირითადი პრობლემები და ხელმძღვანელი ორგანოს პასუხისმგებლობის ტრანსფორმაციის მიმართულებები. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა ევროკავშირის ხელოვნური ინტელექტის აქტს, საერთაშორისო სამართლებრივ პრაქტიკასა და საქართველოს სამეწარმეო სამართლის წინაშე არსებულ გამოწვევებს.

კვლევის შედეგად გამოიკვეთა ხელოვნური ინტელექტის გამოყენებით მიღებული კორპორაციული გადაწყვეტილებების სამართლებრივი შეფასების ძირითადი პრობლემები. AI სისტემების გამოყენებას თან ახლავს ალგორითმების გაუმჭირვალობისა და ინფორმირებული გადაწყვეტილების მიღების სტანდარტთან დაკავშირებული სირთულეები. ამ შემთხვევაში დიდი მნიშვნელობა ენიჭება ადამიანის ზედამხედველობისა და ხელმძღვანელი ორგანოს პასუხისმგებლობის ფარგლების განსაზღვრის საკითხებს. კვლევამ აჩვენა, რომ ხელოვნური ინტელექტი არ ცვლის ფიდეუციური ვალდებულებების არსს, თუმცა მნიშვნელოვნად გარდაქმნის მათი განხორციელების პრაქტიკულ სტანდარტებს. ნაშრომში შემუშავებულია რეკომენდაციები საქართველოს სამეწარმეო სამართლისა და კორპორაციული მართვის სისტემის შემდგომი განვითარებისათვის ხელოვნური ინტელექტის გამოყენების პირობებში.

საკვანძო სიტყვები: კორპორაციული მართვა, ფიდეუციური ვალდებულებები, ხელმძღვანელი ორგანოს პასუხისმგებლობა, ხელოვნური ინტელექტი, ინფორმირებული გადაწყვეტილება, “შავი ყუთი”, ალგორითმული გადაწყვეტილებები, ევროკავშირის AI აქტი.

Abstract

The present Master's Thesis is devoted to the study of the legal impact of the use of artificial intelligence on the process of making entrepreneurial decisions and the fiduciary obligations of the governing body. The integration of artificial intelligence into corporate governance has significantly changed the form of implementation of governance processes. Modern companies actively use artificial intelligence in the process of data analysis, risk assessment, forecasting and making managerial decisions. These changes give rise to new legal challenges, such as: responsibility of the governing body, the standard of informed decision-making, the transparency of algorithms and the importance of human supervision.

The aim of the thesis is to determine how the use of artificial intelligence affects the fiduciary obligations of the governing body and to what extent the existing legal frameworks respond to the challenges arising from technological development. The research is based on normative, doctrinal and comparative law methods. The paper analyzes the basic principles of corporate governance, the duty of care and loyalty of directors, the rule of entrepreneurial judgment and the risks associated with algorithmic decision-making. The research identifies the main problems of the legal assessment of corporate decisions made using artificial intelligence and the directions of transformation of the responsibility of the governing body. Special attention is paid to the EU Artificial Intelligence Act, international legal practice and the challenges facing Georgian corporate law.

The research identifies the main problems of the legal assessment of corporate decisions made using artificial intelligence. The use of AI systems is accompanied by difficulties related to the opacity of algorithms and the standard of informed decision-making. In this case, great importance is attached to the issues of human supervision and determining the scope of responsibility of the governing body. The study showed that artificial intelligence does not change the essence of fiduciary obligations, but significantly transforms the practical standards of their implementation. The paper contains recommendations for the further development of Georgian

entrepreneurial law and corporate governance system in the context of the use of artificial intelligence.

Keywords: corporate governance, fiduciary duties, governing body liability, artificial intelligence, informed decision-making, “black box”, algorithmic decision-making, European Union AI Act.